

SZERKESZTŐI IRODA:

Magyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bová a lap szel-temi reszet illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

Nagyhatalmi állás.

Kvóta, vám, bankkérdés egy év-
van igazítva. Ugy lesz minden,
egy eddig volt. Sem jobban, sem
rosszabbul. Ha ugyan az osztrák nem
változtat. Sőt ha igen: akkor
egy lesz, a hogy volt. Mert ha az
osztrák parlament meg is rokkán a
magyar helytállásban: Magyarország
is teljesíteni akarja a maga kö-
telességét az együttes birtoklás és
védelem szempontjából.

Igy kívánja a nagyhatalmi állás
megjelenése. Mert sok minden elenyészhe-
t. Kormányok bukhatnak, pártok el-
tehetnek, parlamentek fölfordulhatnak
mestől. De a nagyhatalmi állás
sarkpont, mely körül mostanság
minden érdek megforog s melynek fen-
tartása minden vitán felül áll.

De nem mindig így volt, de most
is van. Most valamennyi államférfi
a gomolyából eregeti gondola-
nak fonalszárait és a legtöbb pub-
likum ezekből a szájakból szövi meg
a nemzetnek hálózátát. A politikai
reformációk alapköve most a nagy-
hatalmi állás. Ez az állami vérkerin-
t, a legfontosabb szerve. Innen indul-
nak ki a meggyőződések és ide tér-
nek vissza. Minden intézkedés jó, ha
megfelel a nagyhatalmi állás követel-
ményeinek; de minden intézkedés rossz,
ha nem felel meg.

Ezelőtt nem így volt.
Deák Ferencz úgy értette a prag-
matica sanctiót, hogy Magyarország a
közös bizottság együttes védel-
me és fenntartására van kötelezve.
Ez az értelmezést törvénybe is ígattatta
egy pedig többszörösen és mindig
egyeztetve formulával. Magyarazatot
fűzött hozzá!

Ugyanis voltak, kik ilyen formu-
lákhozak javaslatba; „a nagyha-
talmi állás együttes védelme és fon-
tartása.” Azonban Deák ragaszkodott
saját formulájához, mert — szerinte
nagyhatalmi állás eszméjében a tá-
madó elem is befoglalatik; már
pedig a sanctio practica minket
csak az elválaszthatlan birtoklás
fenntartására kötelez — vagyis, nem
elválasztás, hanem csak birtoklás, minél-
gyorabb a szövetség jelleme nem ofenzív,
hanem detenzív.

A Deák felfogása győzött. Ennek
következtében a nagyhatalmi állás
a mi közjogunkban nem szerepel.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. Október 23.

Világ szép ut.

II.

A régi Stabiae, a mai Castelle mare
megnépesedett. Most valami 20 ezer la-
kos lehet. Pompás üdülő hely, melyet me-
gannyi hónapokra az idegenek ellepnek. Lan-
gok nyúlik el, egyfelől a hegyen vidéki hó-
vágok ellen, másfelől a tenger árasztja el
a víz szellőkkel. Árnyéka frissítő, fürdője
csodálatos. De egyéb víze is sok és jeles, forrásai
számtalan kristályos és egészséges ivóvizet csór-
gatnak, de ásványos vizekben is gazdagok.
A víz köztük savanykás, kénes, vasas, tisztító
és gyógyító, a minő kell. Mitha csak a ter-
mészet a mélyében forrongó elemeket, melyek
számtalan csak pusztítás végett törtek elő,
számtalant áldásos források ké-ében kül-
tették fel.

És mégis a legszebb — a kilátás. A
tér és maga egyszerű vagy csinos templa-
mival, házaival, viláival, vendéglátóival el-
halványodik a tengerből partközorjának,
ragyogó egének és tengerének káprázatos fénye
számtalant.

A mint Castellamareből kiérünk: az
országát meglepi szemünket és elfogja szí-
vünket.

Világ szép ut tündöklő élénk. Nem is ut,
hanem valami tündéri kert, mely elbűvölő,
szépséges, ég és föld között, mert az a szalag
mindentit magas begyöngyözött szalag, egyszerű
hajlító szakadékon, másszor kirugó szirt-
re; egyszerű buja lombok sátra közt, másszor
napos és sugaras virányon keresztül. A mint
lobbanó szemmel előre tekintünk, az igazán
egyszeren megkap, s mint édes nyönyörreánk

Ám, való igaz, hogy ezt az elvet,
vagy a-kellő óvatosság hiánya, vagy a
balsikerű intézmények (külügy, hadse-
reg) sulya a közfelfogásba alaposan be-
csempészte. Akár mit mond a törvény,
a közfelfogásban mégis tényező a nagy
hatalmi állás. Éppen ezért jó olykor an-
nak is szeme közé nézni.

A ki elmélnéki szokott a nem-
zeti érdekek mozgató elemeiről, igen
jól tudja, hogy végső hatásában a
nagyhatalmi állás elvének győzelme
a népakarat alkotmányos érvényesülé-
sének vereségét jelenti. A nagyhatalmi
állás princípiuma hozta létre a mili-
tarizmust. És minél jobban előtérbe
lép a nagyhatalmi állás — mint elv,
mint eszme, mint cél: annál inkább
fokozódik a militarizmus kiterjedése,
költsége, igénye és sulya.

Nem szükség bizonyítani az ilyen
áramlat veszélyeit ugy a gazdasági
életre, mint a közszabadságra.

Természetes kivételnek fogva, a
hadisereg intézménye végtelen nagy
munkaerőt köt le, a mi hátráltatja,
sokszor megakadályozza a nemzeti ter-
melést. Ezen kívül végtelen nagy nem-
zeti vagyont fogyaszt, a nélkül, hogy
részt venne ezen vagyon előállításá-
ban. A nemzeti gazdaságnak ezen vesz-
tesége valóban kiszámíthatatlan.

Ide járul, hogy a hadsereg szer-
vezete, vezénylete, vezérlete haduri
jog. Ennélfogva az államéletnek ezen
nagy erejű faktora kívül áll az alkot-
mányos fórumok hatáskörén. Ezen a
térén tehát a nemzeti akarat talajt
veszítve lóg a levegőben. A legkisebb
széláram ide-oda lengetheti, az alkot-
mányt és egy erősebb fuvallat telje-
sen feldöntheti.

A közszabadságra nézve nincsen
nyugtalanítóbb intézmény, mint egy
olyan államhatalmi faktor, a melyet
csak abszolutisztikus elvek szerint le-
het szervezni, fenntartani és vezetni. En-
nek a faktornak más a világnézete,
más a lelkilete, más a hivatása, mint
a munkálkodó polgárzatnak. Egy ha-
talmatlan gőzgép az, a nemzeti élet vo-
natán, mely tetszés szerint előre vi-
heti a vonatot, de hátra is tolhatja.
A vezetőtől függ minden.

Ha jó, ha törvénytisztelő, ha em-
berszerető, ha a nemzeti fejlődésnek
örvendező egyén áll a gép élén; ak-
kor a militarizmus hátrányai inkább
csak gazdaságilag érezhetők. De ha

egyszer, valamikor, a természet rendje
szerint, őseihez költözik az, a ki most
nemzetünk sorsa fölött örököl: nem
a legkínosabb bizonytalanság érzetével
gondolhatunk-e erre az általános
gyászra? Höl a nemzeti biztosíték,
hogy egy ilyen abszolutisztikus szer-
vezetű faktor nem válik szabadságunkra
nézve veszélyessé?

Éppen ezért lehetnének kissé óva-
tosabbak a felfogások és elvek meg-
állapításánál. Jó volna, ha a nagyha-
talmi állást nem tekintenők politikai
eszménynek. Illeik azoktól, kik uton-
utfélen a Deák Ferencz törvényére es-
küsznek, némileg közeledni az ő állás-
pontja felé. Minket a sanctio pragma-
tica nem a nagyhatalmi állás fenntar-
tására kötelez, mely támadó jellegű is
lehet, hanem a közös biztonság együt-
tes védelmére és fenntartására.

Tényeinknek és elhatározásaink-
nak mértéke és iránya ne mindig a
nagyhatalmi állás legyen, hanem oly-
kor-olykor gondoljunk a nemzet vagyoni
és szellemi érdekére is.

Bartha Miklós.

Ovatos alispán, féltekeny főispán.

Brassó, okt. 20.

Brassóvármegye törvényhatósági bizot-
ságának t. hó 15-én érdekes közgyűlése
volt.

Vártam, hogy a helyi lapok tárgyla-
gosan ismertetik az ott történeteket, de a he-
lyett tendenciósus fordításokkal számoltak be
az eseményekről. Ez indít arra, hogy föl-
kérjem a tek. Szerkesztőket alábbi soraim
közlésére, habár nem szívesen mosom a sa-
ját házi szennyestűnk a nagy közönség előtt.
(Ez az ok Tek. Szerkesztő ur annak is, hogy
a brassói magyarság viszonyairól f. évi ju-
nius havában itt két cikkem ígért folyta-
tását, — melyben a „Brassói magyarság in-
téző” bizottságának és a „Brassói lapok”-
nak, társadalmi viszonyainak elterjedése és
az egész brassói magyarság létlenségére, kár-
hovatására vezető szerepét akartam jele-
mezni, — még meg nem írtam.)

Egy éve már, hogy a Czenk ormán fé-
nyes ünnepségek között az ezredékes emlék-
osolapot lelepleztük. Ez emlékeztetés napra
csak Háromszékvármegye tekinthet vissza
mélto főháborúadással, mert mintegy 800 tag-
ból álló küldöttségükkel Brassóban senki sem
fogadta, a rendező bizottság semmi figyelemre
sem méltatta.

A mellőzés miatt Háromszékvármegyé-
ben oly nagy volt az elkeseredés, hogy én a
két szomszédos vármegye közötti barátságos
viszony helyreállítása érdekében kérdést in-

téztem az ez évi rendes tavaszi közgyűlésen
Brassóvármegye alispánjához, hogy szándékos
volt-e a mellőzés. Ha szándékos volt, haj-
landó-e az okát férfias nyíltsággal megmon-
dani, ha nem volt szándékos, hajlandó-e a
mulasztás fölött sajnálkozását kifejezni.

Az óvatos alispán csak a f. hó 15-én
tartott közgyűlésen felelt a kérdésemre; gond-
dal kidőlgözött, óvatos nyilatkozattal.

Azt mondta: A leleplezési ünnep állami
ünnep volt, a programot a belügyminiszter
állapította meg, ő az alispán ahhoz alkál-
mazkodott.

Minden törvényhatóságból csupán 10—12
tagu küldöttség volt meghívva és bejelentve.
Háromszék vármegyéből sem volt nagyobb
küldöttség bejelentve és így annak fogadásá-
ról nem is gondoskodhattak. Tehát mulasztás
elő nem fordult. Ő igyekezett Háromszék vár-
megyével a barátságos viszonyt fenntartani
és részt vett legújabbban a Potsa jubileu-
mon is.

A választ nem vettem tudomásul, mert
az nem őszinte, mert az alispán volt a helyi
rendező bizottság elnöke és mert az csak ki-
buvás, hogy a háromszékiek küldöttség
nem volt bejelentve, mert ugy az alispán,
mint a rendező bizottság minden tagja na-
gyon jól tudta, hogy Háromszék vármegye
két különvonattal jön, hogy az ünnepélyen
résztvegyen és így a legelemibb udvariasság
megkövetelte volna a fogadtatást.

Ugy látszik Brassó vármegye főispánja
nem volt megelégedve a alispán ur válaszá-
val, azt nem tartotta kimerítőnek, mert, ha-
bár őt senki sem kérdezte; az alispán ur vá-
laszát a következő nyilatkozattal töltötte meg.

„A rendező bizottság meghívása foly-
tán minden vármegye bejelentette 10—12
tagu küldöttségét. Csak Háromszékvármegyé-
ből érkezett az a hír, hogy különvonatokon
több száz tagu küldöttség jön, hogy tüntet-
ni akarnak. Ez nem volt helyes, mert be-
avatkozás akart lenni egy szomszédos vármegye
ügyébe. Itt pedig tüntetésre nem volt szük-
ség; a mit az ünnepély fényes lefolyása is
igazol. Különben is Háromszékvármegyében
nem is volt főháborúadás, azt csak az inter-
pelláló találta ki.”

Erre a főispáni váratlan válasza én
mint interpelláló reflektálni kívántam, két-
ségtelen lévén, hogy ha az elnök beleavat-
kozik a vitába és habár senki sem kérdezte,
ő is felel az interpelláló kérdésére; akkor a
rendes tárgyalási, sőt társadalmi szokások
szerint is kötelessége, hogy nekem is alkál-
mat adjon arra, hogy válaszoljak neki.

A főispán ur azonban ezt meg nem
engedte.

Pedig minden hazafiasan érző magyar
embert főháborítá tőrősi Maurer Mihály fő-
ispán urnak fenti válasza.

Abban meg van gyanúsítva Háromszék-
vármegye, mely főispánjának lelkes főhíva-
sára sietett teljes számal részt venni a nem-
zeti ünnepen, azaz, hogy csak tüntetni akart,
és beakart avatkozni Brassóvármegye ügyébe.

Pedig a főispán és alispán is kijelen-
tették, hogy a leleplezési ünnep országos ün-
nep volt! Tehát ép oly joga volt Háromszék-
vármegyének ünnepelni, mint Brassóvárme-
gyének.

És ha tüntetni is akart Háromszékvár-
megye az ezredékes ünnepen? Tüntetni ha-
zafias meleg lelkesedéssel a brassói zöld
szászok és oláhok között: ez bűn Brassóvár-
megye főispánja Maurer Mihály, a magyar
ember szemében!

Hát nem halálal és küszönnel kellett
volna fogadni, és teljes mértékben fölkarolni
Háromszékvármegye küldöttségét? Hadd
jusson eszébe annak a zöld szászoknak, a ki
leszedte e napon házának díszét, a me-
lyet előző nap püspöke tiszteletére rakott
fel, — és gunyosan nézte és gunyos meg-
jegyzésekkel kísérte az ünneplő magyarokat,
a nemzeti ünnepet, hogy nemcsak Brassóból
áll a világ és közvetlen szomszédunk meg-
védő a magyar államesszmét a zöld szászok-
kal szemben is ha kell. Hadd lássák a ro-
mánok, kiknek ugyanazon napra tüntető be-
vonulást rendezett, egyházuk egy új pap föl-
szentelése alkalmából, hogy egy napra bár
igazi magyar élet van Brassóban, és hogy
jusson eszébe, hogy Magyarországon vannak.

Mert Brassó 10.000 ezernyi magyarsága
mostani fejlettsége és gyengesége mellett
részorol arra, hogy Háromszékvármegye tá-
mogassa hazafias és nemzeti törekvéseiben.

Brassó magyarságával szemben követ el
bűnt az, a ki Háromszékvármegyét ellentétbe
helyezi Brassóvármegyével.

A főispán ur pedig az ő fogadtatlan
prókatörökodásával elrontotta azt, a mit az
alispán óvatos feleletével jóténni igye-
kezett.

Erre valóban nem volt szükség.
Ugyanezen gyűlésen egy törvényható-
sági bizottsági tag indítványára a főispán
ur meg akarta az interpellálási jogot is vonni
és több tag erőfeszítésére az akként kor-
látozta, hogy az interpelláció csak a napi-
rend letárgyalása után volt elő terjeszthető.

És ez csak azért történt, mert az il-
lető interpelláló egy kissé hűgösebben be-
szélt az idő 1/11-re járt már és Brassó
vármegyében az a szokás, hogy a 80—100
pontból álló napi rendet egy délelőtti elinté-
zés a közgyűlés, és minthogy Brassó vármegyé-
ben évenként csupán 2-szer van törvényha-
tósági közgyűlés, a törvényhatósági bizottság
egész funkciója évenkénti 6 órai töltéssel
hallgatásban áll a tisztviselők által lehadart
napirendnek.

Ezt nevezzük azután vármegyei önkor-
mányzatnak?

Ez ellen az abuzus ellen szólaltam föl,
az alispán által 3 perc alatt elhadart fél éves
jelentés kapesán; és mert kijelentettem, hogy
ez nem komoly tárgyalási mód, széksértési
pert emlegettek már a zöldasztal körül.

Ennyire jutott Brassóvármegyében a
szólásszabadság joga, mi elkényserített maink
ennyire respectálja csak az önkormányzatot
és a törvényhatósági birokági tagok jogait?

És sajnos, haszaltan kerestük a poli-
tikailag iskolázott jogaira féltekeny kellő
önállósággal bíró önértékes polgárságot, mely
gátot vessen az ilyen önkénykedéseknek.

Pedig csak önértékes erős polgárság
képezheti a nemzeti erő igazi alapját.

Zakariás János dr.

mely a mélyről balra mint dagadó és hul-
lámzó bársony-szőnyeg kapaszkodik föl me-
gint; jobbra pedig keskeny, de káprázatos
tekintet nyílik a tengerre, melynek tónyi
töredéke, mint valami tengerszem, mélyen és
setéten csillog ide!...

Odalent a Marina di Sejano, idefent
Meta.

Végig-végig tekintek a mélyégen. Soha
a fénynek, soha az árnyaknak ez a játéka nem
rajzolt szemeim előtt. Fa, bokor, cserje, virág,
fü, ki tudja mennyiféle, a déli égnyel egész
puha pompájában és bőségesben ömlik el rajta,
a zöld leirhatatlan változásokkal! Im, itt ez a
lefutó csik a meredek oldalon a világos-zöld
szővőse, selymes szála a czirogató szellőben
rezeg, az előlmi fényben csillog, felső szegé-
lye sárgába, alsó szélre feketébe megy át; im
ott az a gyütremlő bárony szédültes völgy
ölen sötétlik és kéklik, majd a haragos-zöld-
del váltakozik, az árnyék, mint valami lebegő
páraköd, vonja be, olyan vastagnak és réte-
gesnek tetszik, mintha összevolna hajtogatva.
S im, amott, a hol a mélyégen bezáró oldala
fölfelé törekszik, néhány sudaras fa messzi
felnyúlik. Derekek árnyban, koronájuk sugár-
ban. Mintha búzke erejű kivívott glóriája
volna az. Minden ág, minden lomb más meg-
világításban, mint gabona rendje, mint tenger
sörénye, majd fehérlik, majd aranylik a cso-
mosodó zöld alapon!

S minden emelkedő domb, minden be-
alapuló mély, minden tömeges sátor minden
magános bokor elváló, meg összefolyó színben
titkorkozik.

Valamennyi zöld és mégis annyira kü-
lönböző!
Néhol mintha a fény egész zuhataga
fölyönné, fölemelné, ringva és ringatva lebe-
getné mindazt, a mi utjába esik. Másut mintha
szakadó ereken összefolyna, meggyölne, meg-
nőne és körben ragyogna, mint valami kerek
tűkör. Majd egyszerre, mintha a csak alatta

Foradalom készül.

Madrid, október 20.

Spanyol országban foradalom készül!

Az egymást nyomon követő kormányváltások, a szégyenletes eredménnyel járó kubi háborúskodások megteremtették gyümölcsöket. Az ország lakossága elégedetlen a mai rendszerrel, sőt elégedetlen az uralkodással is.

Don Karlosnak, a spanyol trónkövetelőnek hívei felhasználják az általános zavarodást és elégedetlenséget és a trónkövetelő érdekében forradalomra készülnek.

Az ország északi vidékén lakó nép Don Karlosszal tart és gyűlöli a most uralkodó Boushon Alfonzot, kinek nevében, mivel csak tizenkét éves, a különböző kormányok azt tehetik, amit akarnak. Ez legfőbb oka annak, hogy a spanyolok forradalomra készülnek.

A forradalmi mozgalmak kiterjednek az egész északi Spanyolországra. A vezetők mint a kerületi főnökök jelentik, már több mint tízezer ember manzer puskát osztottak ki a nép között.

Állítólag myr működése lépett a trónkövetelő, maga Don Karlos is és nagyban szervezi seregét. Hogy sikerül-e az olyan mértékben mint ő hiszi, egyelőre nem tudni, mert mióta leányát, Elvira hercegnőt a múlt évben Folki festő megszöktette, azóta az öreg trónkövetelő sokat vesztett népszerűségéből.

Az egész ország forrongásban van és a legnagyobb nyugtalansággal néz a jövőendő események elé.

Román fürmedvények.

Brassó, okt. 21.

Az „Ellenzék” 239 számában közölt „Román fürmedvények”-ről ki kell jelentenem, hogy a Gasetta Transilvanie brassói román lap azt nem hozta sőt hiszem, hogy tudomással sem bír felőle. Így tehát a Gasetta ártatlanul esett bele a ploesti credoba. A Gasettából csak azt olvastam és fordítottam le a mit Muresianu a brassómezei törvényhatósági gyűlésben mondott. Ki kell ezt jelenítenem az igazság érdekében.

Az a fürmedvény magán uton jutott Ploestről Brassóba magyar ember kezébe s itt ma is megvan in origine.

r. l.

A hét krónikája.

Kolozsvár, okt. 23.

Bánffy Dezső Kolozsvár város diszpolgára. Ime a hétnek minket legközelebből érdeklő eseménye.

Régen süttognak már avas mameluk-körökben arról, hogy mivel adjanak alázatos hódolatluknak kifejezést. Mert valahogy csak tudtára kell adni a világnak, hogy Kolozsvárt néhai Bokros Elektől le Albach Gézaig dühöng a mámalak virtus. Az öreg polgármester pedig igazi minta képe a politikai alázatosságának.

Ugyancsak jött-ment, hogy valamiképp Bánffy Dezsőt megdiszpolgárosítsa. Am, hogy miért, azt bajos indokolni. Ráfogni sok mindent lehet Bánffyre, de érdemeiket rábizonyítani nem lehet.

Benne volt-e a Bánffy programjában a magyar katonai akadémia?

meghasadna és hirtelen leomlana, — csak a sütség borong és látogató helyet. Másutt pedig, mintha a fény elszűrnédnek és elomlónak, mint valami meg-megesillanó ezüst háló, vagy valami sugár-permeteg; végtelen apró gyöngyei harmatozva peregnék és peregve hullonganak a leveleken.

Olyan nehéz elválnunk innen.

A mint kocsin a hídön lassan kereszttől sikamik, magas és széles virány fogad. Az olivák ritkulnak és eltűnnek, helyükön citromok és narancsok, agavék és gránátalmák lepik el: majd szőlőskertek, melyek a természetet buja áldásról tanusodnak. Bennek a tölke vastag, fának, beillik: gyümölcsös édes, bora tűz. A meg-megvillanó vedutákön át, a zöld lombok mögött, mindentűn apró sugár-tornyok csilognak felénk, tempomok és villák sugártornyai.

Kellemes, árnyékos vonalon értünk be Sorrentó-ba, a Tasso szülővárosába. Épen a Tasso-terén állapodunk meg a Vittoriában. Sietünk megnézni a helyet, hol valamikor a keresztény lovagi kor legkifejezőbb szellemének háza állt; azután megtekintjük szállónkat, mely közvetlenül a tenger felett, meredek sziklafokon emelkedik; de azért a Tasso-tér felől viruló park karolja át. Alant felséges kiállítás.

A mint a morajló habba letekintünk, halászsajnak akad meg szemünk. Gazdája ép leszerel. Most érkezett gazdag korál-rakományyal, mert ezen a vidéken bőven tenyész; a sziklák lábaiha, negyven-ötven lábnyi mélyben, fogódzik s elborítja mint a fű. Szép csendes időben látni lehet, a mint széleségy ágakkal fölpirosulnak. A vendéglőbeli alaguton leszállunk a sarkához és össze-vissza nézünk a becses terűt. Van itt szűk korál, mely kivételesen fehér és fölöttébb ágas; nemes korál, mely rendesen piros és sokféle: ormos, kelyhes, pupos, csillagos, cserjés, a legváltózatossabb hajtással. Megszemléljük a halót is;

Nem!

Neki köszönhető, hogy Vilmos császár, az általa lejárattat Magyarországot kiemelte a homályból.

Nem!

Az ő érdeme talán a királyi adomány? Szó sincs róla!

Hisz a Bánffy kormányzati rendszere ugyanaz volt, a mi elődeié, csak hogy sokkal kevesebb tapintattal és tudással baklövessel.

Az idő érlelte meg és szülte mindazt, a mi ujabban a nemzeti ügy hasznára vált. A bomlodozó Ausztria zilált helyzete mint tényező szerepelt benne, de Bánffynak ezt érdeméül csak a politikai naivitás, vagy a bánális servilizmus rohatja fel.

Hiszen ezzel a diszpolgársággal azt jutalmazták, a mi éppen azokat a tényeket hirdette kiyihetetlennek, a melyekért az ellenzék küzdött s a melyekért, most Bánffyt jutalmazták meg. Hogyne?! Hiszen azé az igazság és dicsőség, a kié a hatalom. A hatalmas ember pedig sok mindent megtehet. Például valami érdemkeresztet is ki tud eszközölni egy nyugalomba vonuló polgármester számára. Mert hiába! Az öregéggel mindig jár egy kis hiúság is.

*

A parlament nyugodt. A lehető legnagyobb csendben foly minden vita. Az ellenzék jámbor és nem támaszt semmi akadályt. Ugy látszik aggályai nincsenek, — vagy ha vannak, annak hangot senki sem ad. Az egyezség köti, talán, hogy kevesebb vitát ne provokáljanak. Vagy tán arra gondolnak, hogy a küzdelem egy szavazó tömeggel szemben ugys haszontalan. Hiszen ha ügyet keres az ellenzék a vitára, bőven talál s megkötheti a parlament kerekét alaposan, de ugylászik nem akarnak szónoklat-háborút. Az idő méhe terhes és azt várják, hogy szüléssék magától az esemény.

Ausztria felől fújnak a bomlasztó szelek, s ha egyszer ott erősebb lesz a bomlási processus, majd ezt a rendszert is megbontja, a mely alapiában eléggé rothadt.

*

Ennek a hétnek krónikájába jegyezzük azt is, hogy Bartha Miklós kegyelmi kérvényt elutasították s ma már 6 hónapra terjedő fogságát, meg kell kezdeni.

Tehát 6 hónapig zárják el azt, a ki önzetlenül lelkesedéssel küzdött tollával a nemzeti ügy szolgálatában, s elzárják csak azért, mert a rosz kormányzat tényeit bírálta s Bánffy Dezsőnek nem hajtotta meg a derekát. Persze az ilyen férfiakat el kell csukni. Éljenek a proviziosok, a faiseurök, és mindazok, a kik vakon tolják a kormány szekerét.

Igen érdekes és igen jellemző az a tény is, hogy Ugron Gábor szegvári jelöltsége ellen, a Kossuth neve alatt lépnek aktióba. A hol Bánffy nem írhatja ki az Ugron pártot, — oda elküldi korifeusait.

A politikai üldözésnek igen eklatáns példája az, hogy a melyik napon Barhtát elesukják, ugyanazon napon Ugron jelöltségét lehetetlenné teszik. Éljen Bánffy Dezső a diszpolgár.

Az új diszpolgár.

Motto:

En vagyok a Goldstein Számi.

Goldstein Számi és Bánffy Dezső báró különbözőek egymástól. Goldstein Számi csak új honpolgár. Bánffy Dezső br. új diszpolgár. Az ebben rejlő különbséget azonban teljesen elenyészteti az, a miben az új honpolgár és az új diszpolgár egymással megegyeznek s ez nem egyéb, mint hogy mind a ketten felette népszerűek. E népszerűségnek fogva Goldstein Számi telt házat csinál a Farkas-utczában, Bánffy Dezső báró pedig tele házat csinált tegnap — a városházán.

Egygyütt valának ugyanis ott mindenféle rendből és rangból a mamelukok. S az előadás lefolyt zavartalanul. A mi dissonancia volt a bangulatban, az szinte szükséges volt nemcsak a külső effectus kedvéért, de még inkább annak a különben észrevétlenül maradó buzgóságnak értékesíthetése szempontjából, a mivel a politikai taktikának a kulcszák mögött dolgozó nagy mesterei ezt az előadást rendezték.

A színi hatásnak ez a kiaknázása a Bánffy br. diszpolgársága kérdésében valaha helyén volt. Hisz csak a napokban dicsekedett el Bánffy Dezső br. azzal az ifjúsággal, a melyről rokon-szenyvel, melylyel akuliszák festett világa iránt viseltetik. Mintha azt akarta volna mondani, hogy: „ezen a cizmen legalább nem tehetek szemrehányást nekem, mint a hogy tett Tisza Kálmánnak többek között Leib zsurnalistám: Fenyvessi Ferencz is!”

És Tisza Kálmánra máskülönb is rossz idő jár. A tegnapi előadás rendén pl. Dorgó Albert még azt is kitalálta kottytintani, hogy az egykori nagy generálist — diszpolgárrá választani — „elfelejtették”.

A kir. tanácsosi címet ellenben, a mit Tisza Kálmántól kapott, nem felejtí el viselni Dorgó Albert ur.

Azonban szóljunk csak az előadásról! Nős hát a jelenet — kifogástalan volt. Nem biába folynak a próbák már két hét óta a városházán. Albach polgármester, a kinek jutalomjátéka volt a tegnapi előadás, meg lehet elégedve önmagával.

Azok a kormánypárti nagy mogulok, ellenben a kik lámpással keresik jövő tavaszra az új polgármestert, egész nyugodtan tegyék félre a lámpáikat. A parthiet Albach ur nyerte meg tökfilkóval.

Sem Csiky Viktor, sem Betegh Péter, sem a kormánypárti más kártyatekintélye nem tehet kifogást a játék szabályossága ellen.

Hanem a szerepkiosztás!... Nő az már lehetett volna izlensebb a tegnapi előadás.

Miért kellett pl. a diszpolgársági indítványt épen Szvaosina Géza tanácsos urnak nyújtani be? Annak a Szvaosinának, a ki először is valaha ellenzéki volt, a kinek másodsor épen olyan rosszul áll a politikus tagja, mint a nagy kajka és a kiről harmadsor az ilyesimbe való beugrás nélkül is elhiszi bárki, (ha komolyan állítja,) hogy Albach II. Lajossal szemben nem kíván Zápolya János lenni.

megrettentek és ijedve néztek egymásra; mert ez előjele volt egy olyan viharos időköznek, mitől mindnyájan féltek, midőn a tulkövetelő tanítójuknak egyik sem tudta a kedvét eltálatni, és őök jól lehordva, és szellemi képességtük túlhaladó feladványokkal megterhelve mentek haza, a tanítójuk bizonytalan szeszélye és a saját maguk igazságtalan büntetése felett panaszokodva, nem tudva, hogy sérelmitük kinek köszönhetők.

E közben Sir Gáspár és a társa mit sem tudva az általuk felébresztett kíváncsiságról és az iskola falain belül okozott zenebonorról, folytatták az utjokat, most lépésbe merve a meredekebb helyeken, majd megterezve a gyeplőt vágatva a sima gyepon és szellős síkságon, hol a Pearl arczát a dől szelek legyezték és a hajtok békői alól kiszabadult aranyos hajának az apró fűrtjeivel játszottak, azokat az arczára és szemre fujva, míg ő nevetve mondta, hogy meg kell állania, hogy a haját ismét és jobban feltízze.

Veszélyes pillanat volt, midőn Sir Gáspár, nagyon közel menve hozzá, a gyeplőjét tartotta, még ő rendtelenségbe jött fűrtjeit úgy a hogy lehetett megigazitotta és a tökéletes vonások játékat sovár szemekkel nézte, a mint Pearl vidáman nevetett.

Sir Gáspár édes-keveset tudott arról, hogy mi volt ő Pearlnek, vagy, hogy az ő jelenléte mennyi részét képezte akkor a Pearl boldogságának, vagy azok a szavak akkor és ottan el lettek volna mondva, melyek sorsukat visszavonhatatlanul össze kötötte volna, megkímélve őket azon szenvedésektől, mely jövőjüket fenyegette. De Sir Gáspár azt gondolta, hogy még nagyon korán van a szerelméről beszélni ahhoz a leányhoz, a kinek talán már volt szeretője, és várakoznia kell, hogy biztosabb legyen a dolgáról, mielőtt mindenét kockáztatja, talán csak azért, hogy kudarcot valljon.

Özintén mondom, hogy az a ferde helyzet, a melybe Szvaosina ezeknél a mozzanatoknál fogva került s az a fatalis furcsaság, hogy a hatalmas szabadelvűpárt kebeléből egy tisztviselő s nem valamelyik független ember teszi meg az indítványt, nem illet az előadás vidám menetéhez. Ifj. Nagy János ur inkább bayált volna e tekintetben.

De nem illet ám Gajzágó Manó ügyvéd urhoz sem az ő szerepe. Határozott izlenségre érvényesült ennek a szerepnek kiosztásánál is.

A végén is az ügyvéd ur csak most egy éve tért meg az ellenzékiesség hereséből az egyedül üdvözítő egyház kebelébe.

Bizony-bizony furcsán esik látnunk, hogy mégis főpapi ornátusban pontificál a br. Bánffy Dezső tiszteletére felállított oltár fölépésőjénél, míg a régi hívők csak statistai — akarom mondani minisztránsi szerepet töltenek be az oltár lábainál.

Kiss Mór dr. észre is vette a helyzet ferde voltását egy röktönzött beugrásban igyekezett demonstrálni, hogy ha első rangu szerepet is kapnak a megtérők, azért az orthodoxia régi proplettáinál van a — tekintély.

Különböben pedig Megyeri Dezső szingagazató egy malitiosus tapintatlan ember. A tegnapi Bánffy diszpolgárra választása napján színre hozza a — „Nyelvtan”-t. A stylus Bánffy-ensisre való és ez ujmutogatás sem szép dolog egy államotit színház direktorától. Lenne csak Albach ur — aki erre valóságát a tegnapi eléggé kimutatta — színházi direktor! Akkor bizonynyára nem a „Nyelvtan”, hanem egy más, a helyzetnek inkább megfelelő darab p. o. „Komediasok” került volna színre a tegnapi — diszpolgárral. S erre az előadásra Dávid Antal is bérelt volna egy — középpályolyt.

M-r.

Nincs kegyelem!

Jó néhány hét előtt Magyarország közéletének kiválóságai, köztük a legkiválóbbak — elkezdve az ország hercegeprimásán — valósággal versengve írták alá azt a kegyelmi kérvényt, melyet Bartha Miklos barátai és tisztelői abból a czélből intéztek a királyhoz, hogy a volt miniszterelnök Wekerle Sándor nyilvános rágalmazásáért hat havi fogházbüntetésre elítélt Bartha Miklósnak kegyelem utján engedje el a büntetését.

Majduem kétszázezer aláírást tartalmaz ez a kérvény, melyet egyik belső titkos tanácsos Gr. Zichy Jenő személyesen nyújtott át a felségnek.

Mindenki el volt arra készülvé, hogy a király Magyarország közléte kiválóságainak ily példátlanul tömeges kérésére hajolni fog és az őt megillető felség jognál fogva érvényben kívül helyezi a bíróságnak Bartha Miklós ellen hozott szigorú ítéletét.

Mindenki, aki azt a kérést aláírta és még azok is mindnyájan, a kik megbíztak a király kegyességében abban

— Tehát, ámbár a szíve sebesen vert, és mindenét a mivel bírt, szívesen oda adta volna, hogy Pearlnek a kedves alakját a karjaiba zárja, és szerelmi vallomását az ajkaihoz oly közel levő kis fülebe sugja, visszataroztatva magát, és, míg szeméi kifejezték azt a mi a szívében volt, ajkai némák voltak, és csak egy könnyű megjegyzést tett, sajnálkozását fejezve ki, hogy a Pearl számára nem hozta el a látesővet; mifelett St. Claire kisasszony úgy nevetett mint ha az a legnagyobb tréfa volna a világon.

Ismét lassu vágatással haladtak el a piros pip-cos hullámozó buza földek mellett, a keskeny ligetekben keresztül, hol a lég a jérikoi lone illatával volt telítve, és a madarak vidáman énekeltek a fejük felett — és a sűrű jeneszterrel borított földekén át, ismét kellemes árnyas és csendes helyre jutottak. És ekkor a mint a lovak lépésben haladtak egymás mellett Sir Gáspár azt mondá —

— St. Claire kisasszony, én szeretnék kegyednek György testvéremről beszélni.

Ez a megjegyzés néhány nappal ezelőtt határtalan meglepetést okozott volna a leánynak, a mit szóval és modorával valószínűleg ki is fejezett volna. De miután Edge kisasszony beszélt neki az ifjú haláláról, e megjegyzés nem találta készületlent, csak az arra váltott részvételles kifejezést, amint azt mondá —

— Beszéljen! Szeretnék róla hallani. Edge kisasszony annyit mondott tegnap, hogy Önnek volt egy iker testvére aki meghalt.

Sir Gáspár élesen fordult feléje. — Megmondta magának, hogy miképpen?

— Nem. Sir Gáspár ismét elfordult tőle, és az arca komoly lett és szigorú.

— Meggyilkolták, — mondá lassu hangon.

a reményben voltak, hogy a kegyelmi kérés kedvező elintézésben fog részesülni, és ma vesszük azt az ország-szerte mély megdöbbenést okozó hírt, hogy a király ez esetben nem élt a kegyelmi jogával, s hogy ennek következtében a királyi ügyesség már fel is szólította Bartha Miklóst, hogy hat havi fogházbüntetésének megkezdése végett ma reggel 8 órakor jelenkezzen.

Ahhoz, hogy a király az őt illető kegyelmi jogot mily esetekben és miképp gyakorolja, természetesen nem szólhatunk hozzá, de mert tudvalevő dolog, hogy a király ezt a jogát is a felelős kormány felterjesztése értelmében szokta gyakorolni, kétségtelen, hogy a mennyiben Bartha Miklós nem kapott kegyelmet, annak csak az az oka lehet, hogy a kormány nem ajánlotta Barhtát megkegyelmzésre.

Kétségtelen tény, hogy a kormány mikor a tömeges aláírásu kegyelmi kérvény dacára sem ajánlotta a megkegyelmzést, ellentétbe helyezkedett Magyarország egész pártatlan közvéleményével. Soha egyetlen esetben sem nyilatkozott meg a közérzés egy bíróság elítelt egyén mellett, oly mértékben, mint a hogy ez a Bartha esetében történt és a Bánffy kormány csak a legpéldátlanabb szűkkeblűség mellett foglaltatott állást azzal a hatalmasan megnyilatkozó közérzés és közhangulattal szemben.

A Bánffy-kormány czinizmusa és bosszuérzete eredményezte ezt a megdöbbenő és senki által sem várt eredményt és tette ki magát a királyt is annak a ránézve bizoyára kényelmetlen helyzetnek, hogy a magyar közvélemény spontán megnyilatkozásával szemben volt kénytelen tagadó álláspontra helyezkedni.

Bartha Miklós tehát megkezdte a rá mért büntetést. Ámde nem mint közönséges büntetett fogja a fogházbüntetést elszenvedni, hanem mint áldozata a Bánffy-kormány czinizmusa és szűkkeblűségének és annak a bosszúállásnak, melyre a kormányt a legkicsinyesebb indokok készítették.

A magyar közvélemény bizonyára mély sajnálattal látja a börtön falai közé jutni a közszabadsági jogok egyik legbátrabb előharcosát s az új Magyarország kiépítésének munkájában legtevékenyebb részt vett férfit, de a mily részvevő szívvel és igaz részvétellel oztok a Bartha Miklós sorsában, épp oly utálattal fordul el a hatalomnak azon birtokosaitól, a kik, midőn alkalmuk lett volna jót és nemesebb cselekedni, — nem tudták levetközni gonosz hajlamaikat és nem tudtak felemelkedni magasabb és nemesebb nézőpontokra.

— Meggyilkolták? — ismétlé Pearl borzalommal, izgatottságában oly erősen meghuzva a zabolát, hogy Zuléjka hátrálni kezdett és ágaskodott.

— Bocssáson meg — megjegyeztem! És nem csuda! Mondá Sir Gáspár bándódlag, a Pearl szemében levő rémületet és arczának az elhalványulását látva. Ez nagyon szomorú történet — folytatá — de úgy érzen, mint ha szeretném, hogy maga tudja, mert, ha valaha esetleg a György nevét hallaná említeni, azt képzelhetné, hogy ő valami hibát követett el, és azaz oka a miért soha sem beszélünk róla, holott egyszerűen azaz oka, mert ez a tárgy még mindig sokkal fájdalmasabb, mint hogy beszélni tudjunk róla. — De magát nem tekintem többé idegennek, és ezért, és több más okért, szeretném, hogy ezt a történetet tudja.

Elhallgatott, ismét a leányra nézett, mintha engedélyt kérne a folytatásra. Pearl irtózat fogta el, nem tudva, hogy mitől és hideg borzongás futott végig rajta, de azért szeliden válaszolá —

— Beszéljen, az engem nagyon fog érdekelni. Tegnap Edge kisasszonytól hoztam néztem a testvére fotográfiáját. Szép arca volt. Ő nagyon jó fiu volt, mondá Sir Gáspár, és midőn ötlet halva láttam, azt kívántam, hogy bár ugyan az a kegyetlen kő az én életemet is kioltotta volna, mert soha sem hittem, hogy nála nélkül meg tudjak élni. Mi itthon és az iskolában együtt töltöttük az életünket és ugyan azzal a reményteljes előre feltevéssel néztünk a jövőbe. Midőn azon bogos kérdés felett gondolkoztunk, hogy a hadseregbe lépünk, atyám elhatározta, hogy egy tanító felügyelete alatt, egy évig utazni küldjön bennünket, hogy lássunk valamit a világból. György és én anyanyira örültünk, hogy alig birtunk magunkkal.

(Folytatása következik.)

KIADÓ LAKÁS.

Kolozsvar, Belközép-utca 21. számú

az Uri Kaszinó épülettel szemben
1897 november 1-től kezdve

több évekre bérbe kiadó.

Élénk forgalmu hely; biztosító vagy más
intézetnek különösen alkalmas.Értekezhetni Korbuly Bogdán háztulajdonosnál
belközép-utca 45. szám alatt. 864. 1—3.

Mendel Lázár

serfőzdéjében Tordán
felvétetik november hó 15-én egy

RAKTÁRNOK

évi 420 forint fizetés, természetbeni lakás,
fűtés, világítási járandósággal.

Üzlet áthelyezés!

T. CZ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a 4 év
óta fennálló

fehérenemű üzletemet

mélyen tisztelt vevőim kívánságának megfelelően nagyobb helyiségbe (volt
Tihanyi-féle üzlet) hid-utca 8. sz. tettem át.Midda a n. é. közönség eddigi szíves pártfogásáért köszönetet mon-
dok, törekvésem ezental is oda fog irányulni, hogy pontos és szolid ki-
szolgálásom által nagybecsű bizalmukat továbbra is kiérdemeljem.Egyidejűleg bátor vagyok megjegyezni, — hogy raktáratom az új
helyiséghez képest, minden czikben megnagyobbitom és azt az ősi és
téli idényre mindenemű téli alsóruhák, harisnyák és barchettekkel
ellátom.Magamat a n. é. közönség további becses pártfogásába felajánlom,
vagyok

Sárga Gergely,

(888. 4—x) Kolozsvar, Belhid-utca 8. sz.

Uj butorraktár! Kolozsvar Belhid-utca 26. szám.
Economul pénzintézet házában, a m. kir. posta-hivatal mellett.Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek
becsés figyelmébe ajánlani saját műhelyeinkben készült nagy-
választékú új

BUTORRAKTÁRUNKAT,

melyben Kolozsvar a legolcsóbb árak mellett a mai kor kö-
vetelményeinek teljesen megfelelő, izléses és jóminőségű asz-
talos és kárpitos butorok, u. m.: szalon, ebédlő, háló, teljes
lakberendezéseket stb. stb. a leggyorsabbtól a legfinomabbig
kaphatók; továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó mun-
kának rajztervint elkészítését, ugyszintén bármily javításokat
vagy átalakításokat a legolcsóbb árakon.Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy tőlünk vásárolt bu-
torokért a teljes jótállást elvállaljuk, — mivel minden egyes
asztalos és kárpitos butordarab saját műhelyeinkben szoros
felügyeletünk alatt készült, s így jó és tartós minőségben ké-
szült munkákkal szolgálunk.A n. é. közönség becses pártfogását kérjük
teljes tisztelettel837. 2—20. Herman Gyula és Társa
kárpitos.Műhelyeink:
Hosszu-utca 27. és Szamosközi-utca 1. szám.Birtok eladás,
esetleg haszonbérbeadás.Torda-Aranyos vármegyében,
kötöző megyei út mentén,Kolozsvar városától két és fél óra, Torda városától két
óra távolságban fekvő,715 katastrális hold területű,
mostanig házilag kezelt

nemesi birtok,

mely 200 hold erdőségen kívül művelés alatt álló föld, s
urasági lakkal, gazdasági épületekkel, kerttel, gyümölcsös-
sel van ellátva, a teljes gazdasági élő- és holt felszerelés-
sel együtt örök áron eladó, esetleg 1898 márc. 1-től
kezdve haszonbérbe kiadó.További felvilágosítás kinél nyerhető, megtudhatni a
kiadó-hivatalban. 825. 3—4.

Uj kályhás üzlet!

ELSŐ MAGYAR AGYAGÁRU ÉS KÁLYHAGYÁR
KÉPVISELŐSÉGE KOLOZSVÁR.Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására juttatni, miszerint
Kolozsvar, Belmonostor-utca 7. sz. alatt

első magyar agyagáru és kályha-gyár

készítményeiből egy

agyag-, porcellán-, majolika- és ó-német kályhagyári

RAKTÁRT

nyitottam és így azon helyzetben vagyok, hogy a gyártmányaimat úgy a
külföldi, mint a hazai összes gyártmányokkal szemben a versenyt kiál-
lom és ezen elismert minőségű gyártmányokat oly bűmületes olcsó árban
szállítom, hogy ezáltal a t. közönségnek megelégedését teljes mértékben
ki fogom érdemelni.Nagybecsű bizalmát és megrendelését kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

823. 5—10.

KOZEL JÓZSEF.

— (Szakértő kiszolgálás jótállás mellett.) —

Uj kályhás üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni,
hogy az Óvárban levő

mészáros üzletemet

ismét sajátkezűleg vezetem s főtörekvésem a nagyérdemű közönség
bizalmát megnyerni.

Friss marha, borjú és sertéshussal szolgálók!

Marha husnak kilója

40 krajczár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását mint eddig, úgy
ezutánra is kérveBURGYA TIVADAR
mészáros.

856. 2—3.

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozsvar, Főter 9. sz. a.,

(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

ezég alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy árul a legjobb minőség
és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is ki-
elégítő kiváló izléssel s az időnkénti újdonságokra való figye-
lemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst árak

a legújtanosabb áron és legdusabb választékban kaphatók.

Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, függők, karékok, hajtűk, bro-
sok, melltűk és amulettekben, collek, szuszuk, női- és férfi órák,
lorgnet, óra- és nyak-láncok; továbbá ezüst asztalkészletek,
asztaldiszkek, evőeszközök, kelyhek és sorlegekben, tálcák, kannák,
poharak, gyertya-tartók, zsirandók, ezüst fogantyus sáta-pálczák,
dohány és szivartárcákban stb. stb.Elvállal az üzlet és kiváló gondnal teljesít mindennemű
— e szakmába vágó — javításokat.Teljes értékben megvesz vagy új áruval bece-
rél régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és
törmelekeket.Videki megrendeléseket — nagyszáma vidéki vevőire való
tekintettel — a legpontosabban teljesít. 800. [4—20]

Legújtanosabb és legdusabb

Az 1895. évi csaíro s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállítá-
sokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekinté-
lyek által kipróbált nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyorshatár a test bármilyen eszűs bántalmi, u. m.:
köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idűltebb
eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen meg-
szüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2
korona 40 fillér.Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárában király-
utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában váci-körút 17. sz. —
Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában,
valamint a készítőWIDDER GYULA gyógyszerésznel
S.A.-UJHELY, 141. szám.Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.
Ugyszintén: Fratler László, Hincz György, Székely Miklós, Wolff
János urak gyógyszerárában. 781. 9—10.

ELADÓ TÉGLAGYÁR.

Kolozsvar városától két kilométer távolságban fekvő

Kajántói völgyben

egy körkemencével és hozzá szükséges szárító színek és
melléképületekkel felszerelt, teljesen jókarban lévő

téglagyár eladó.

Felvilágosítással szolgál: Dr. Mihály József
ügyvéd, Kolozsvar, Beltorda-utca 4. sz. 824. 3—*.Van szerencsém a t. cz. vevőim, nemkülönben a n. é. közönség
szíves tudására hozni, hogy a szép-utca 1. sz. alatti

DELIGYÜMÖLCS NAGYKERESKEDÉSEMET

tetemesen magnagyobbitott raktárral a Hid és Kornis-utca
sarkán levő Ferenczy-féle palota nyílt üzletébe, alatti törvényszéki-
leg bejegyzett czég alatt helyeztem át.Egyidejűleg ajánlom raktáromon nagymennyiségben levő narancs,
citrom, mandula, malozsa, füge, datolya, törökszilva, malaga-azó, mo-
gyoró, maroni, különféle kávé, thea, rum, csokoládé, caviár, cacao, thea
sütemények, cognac, asztali, csemege és gyógyborok stb. stb.Nemkülönben a t. cz. színházlátogatók részére bonbonok, égetett
mandulák, töltött csokoládék stb. stb. 848. 3—3.

Szolid kiszolgálásról előre is felelek!

Teljes tisztelettel

Távirai czímem:

PÉTERFFY MÓR, KOLOZSVÁR.

PÉTERFFY MÓR

Telephon sz. 354.

deligyümölcs kereskedő,

KOLOZSVÁR, HID-UTCA.

NŐK FIGYELMÉBE.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű hölgy-közönség
becsés tudására hozni, hogy lakásom üzlet megnagyobbitás céljából
áttettem Belközép-utca 22. szám alá — hol mindennemű

női-ruha készítését

a legutolsó divat szerint, a legizlésebben elvállalom.

A már meglevő ruhadarabokat kívámat szerint gyorsan és eszo-
san átalakítom!Mint hogy ezen szakmában már 10 éve önállóan és teljes megol-
gedéssel működöm, a nagyérdemű hölgyközönség becses megrendelések-
kel teljes megnyugvással megtisztelhet.Nővendékek, — kik a varrás és szabásból teljes kiképzést
akarnak szerezni, én elvállalom, vidékieket teljes ellátással is veszek föl.Videkről elégséges egy jól álló derék és aljhossza beklődése.
Kiváló tisztelettel vagyok

KÁDÁR IMRE,

845. 3—3.

női-ruha készítő.

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDÉLYI CZIMBALOM-KÉSZÍTŐ

KÓMÁLALJA-UTCA 11. SZÁM, KOLOZSVÁR.

Több kiállításon nyert kitüntetést.

1878 Bécsben-Osában
Arany oklevél
1883 Gyula
bronz érem.
1887 Bécsben
bronz érem.1881 Debreczen
bronzérem és állami
jutalomdíj
1888 Kolozsvar
kőeremtkötésű kőszék
okmány és jutalomdíj.Van szerencsém felhívni a nagyérdemű műértő közönség becses figye-
lmet, 18 ik éve küzdésem és szorgalmam által abba a helyzetbe jutottam, hogy
képes vagyok bármiféle cimbalmot készíteni.Feneknélküli saját találmányom, melynek hangja szakértők előtt
elismertést nyert, finom dallamos és esengő hangjárt. Készítok nép-zenekarba
is 60 frttól 80 frtig. — Javításokat úgy helyben mint vidéken, pontosan
elkészítek.Jelenleg készlet cimbalmainkat ajánlom 30 frttól 200 frtig.
Saját készítményeim fonott (Bassus) harcjaima 15 krtól 20 krig.
Ugyszintén izléses cimbalomverő fűmát különböző fűkből 1 forintból
2 frtig.

Alázatosan kérve a nagyérdemű műértő közönség becses pártolását

Kész tisztelettel

674. (8—8)

HORVÁTH BOLDIZSÁR.

Torontáli helyi érdekű vasutak

GÉPGYÁRI OSZTÁLYA

NAGYBECSKEREK.

Különleges gyártmányok:

Gáz- petroleum- benzin

MOTOROK-

és benzin locomobilek.

Modern berendezésű

vas- és fémöntőde.

A gépészeti szakmába vágó
mindennemű javítások szakszerű
és jutányos kivitele.Főképviseletek: { Budapest, V. Kálmán-utca 16. sz.
Kolozsvar, Szentlelek-utca 4. sz.
844. 2—17.